

BESLISVOORSTEL RAAD BLARICUM

Besluitvormend orgaan

Gemeente Blaricum – Gemeenteraad

Gemeentecode

Blaricum

Onderwerp

Regionaal beleidsplan Bescherming en Opvang 2022–2025

Portefeuillehouder

G.C. Knoop (Blaricum)

Openbaar

Ja

Korte inhoud

Het Beleidsplan Bescherming & Opvang Gooi en Vechtstreek 2022 – 2025 ‘Herstel de verbinding’ is in nauwe samenspraak met gemeenten, inwoners, cliënten, adviesraden en zorgorganisaties tot stand gekomen. Eerst is er gezamenlijk geëvalueerd. Vervolgens is er met elkaar een concept beleidsplan opgesteld, waar adviesraden sociaal domein over hebben geadviseerd en gemeenteraden een zienswijze hebben ingediend. Bij de opstelling van voorliggend plan zijn de adviezen van de adviesraden en zienswijzen van de gemeenteraden betrokken.

Met het beleidsplan continueren de gemeenten het lopende regionale beleid en leggen gemeenten de focus op verdere verbetering, verlenging en inbedding van de staande uitvoering. Centraal staat de verbinding; enerzijds tussen kwetsbare inwoners en de samenleving en anderzijds tussen gemeenten en maatschappelijke partners die samen voor de opgave staan om bescherming en opvang in de regio goed te organiseren. Het beleidsplan bestaat uit drie programma's: 1. Preventie en perspectief, 2. Beschermd en veilig thuis wonen en 3. Een integrale benadering vanuit zorg en veiligheid.

Besluiten

1. Het beleidsplan bescherming en opvang Gooi en Vechtstreek 2022 – 2025 vast te stellen, waarin is beschreven op welke wijze vorm gegeven wordt aan de gemeentelijke Wmo taken openbare geestelijke gezondheids- en verslavingszorg, de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Kennis te nemen van de zienswijzen van de gemeenteraden op het concept Beleidsplan Bescherming & Opvang Gooi en

Vechtstreek 2022 – 2025 en de Nota van beantwoording van de Regio. Kennis te nemen van de zienswijzen van de adviesraden Sociaal Domein op het concept en definitieve Beleidsplan Bescherming & Opvang Gooi en Vechtstreek 2022 – 2025 en de Nota van beantwoording van de Regio.

2. Kennis te nemen van de zienswijzen van de gemeenteraden op het concept Beleidsplan Bescherming & Opvang Gooi en Vechtstreek 2022 – 2025 en de Nota van beantwoording van de Regio.
3. Kennis te nemen van de zienswijzen van de adviesraden Sociaal Domein op het concept en definitieve Beleidsplan Bescherming & Opvang Gooi en Vechtstreek 2022 – 2025 en de Nota van beantwoording van de Regio.

Aanleiding voorstel

Bescherming en opvang omvat de gemeentelijke Wmo taken openbare geestelijke gezondheids- en verslavingszorg, de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, beschermd wonen, maatschappelijke opvang én vrouwenopvang. Sinds 2018 zijn gemeenten verplicht om op deze taken in regionaal verband samen te werken. In de Gooi en Vechtstreek kwamen de gemeenten in 2017 als één van de eersten in het land tegemoet aan deze verplichting door gezamenlijk een beleidsplan bescherming en opvang vast te stellen en vanuit de Regio Gooi en Vechtstreek uit te voeren.

De looptijd van het beleidsplan loopt af. Gemeenten hebben het beleid geëvalueerd met (ervaringsdeskundige) inwoners, zorgaanbieders, Zorg- en Veiligheidshuis, politie, Veilig Thuis, GGD, Taskforce Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, woningcorporaties, huisartsen en zorgverzekeraars. De uitkomst van deze evaluatie was dat alle partijen willen doorgaan op de in 2017 ingeslagen weg. Op onderdelen is verbetering mogelijk. Zo willen gemeenten en partners meer doen om (beschermd) thuis wonen mogelijk te maken en de verbinding met andere beleidsvelden – zoals schuldenbeleid, veiligheid en werk – versterken.

Op basis van de evaluatie hebben gemeenten en partners een eerste ontwerp van het beleidsplan opgesteld. De adviesraden sociaal domein hebben de gelegenheid gekregen de colleges te adviseren over het eerste ontwerp. Vervolgens hebben de gemeenteraden gelegenheid gehad een zienswijze uit te brengen. In het voorliggende definitieve beleidsplan zijn de adviezen en zienswijzen verwerkt. De adviesraden sociaal domein hebben in een tweede ronde de gelegenheid gekregen om op het definitieve beleidsplan te adviseren. Nu ligt het beleidsplan ter vaststelling voor aan de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Huizen, Hilversum, Laren en Wijdemeeren.

Doel

Een door gemeenteraden en maatschappelijke partners gedragen beleid voor bescherming en opvang in de Gooi en Vechtstreek.

Toelichting besluit (argumenten)

1.1 Het beleidsplan sluit goed aan op de uitvoeringspraktijk.

Inwoners die gebruik maken van deze voorzieningen en professionals die dagelijks uitvoering geven aan bescherming en opvang zijn intensief betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan. Het voorliggende beleid sluit daardoor aan bij de dagelijkse uitvoeringspraktijk in de Gooi en Vechtstreek.

1.2 Het beleidsplan heeft een breed draagvlak.

Door een zorgvuldig participatietraject is er breed draagvlak onder vertegenwoordigers van inwoners en cliënten voor de richting van het beleid. In twee ronden hebben de adviesraden sociaal domein gelegenheid gekregen de colleges te adviseren op het ontwerp van het beleid. De adviesraden adviseren positief op de vaststelling van het beleidsplan. Daarnaast doen de adviesraden een aantal concrete suggesties die zijn overgenomen in het beleidsplan. Tot slot geven de adviesraden aandachtspunten mee voor de uitvoering en uitwerking van het beleidsplan. Bijlage 3 en 4 bevatten de adviezen van de adviesraden en de gezamenlijke bestuurlijke reactie van de gemeenten daarop.

1.3 Er is een zorgvuldig besluitvormingstraject doorlopen.

Gemeenteraden en raadsleden zijn intensief betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan. Daarbij zijn de aanbevelingen van de regionale raads werkgroep 'verbetering besluitvorming regionale samenwerking' gevolgd. Zo is de verantwoordelijk wethouder van de centrumgemeente en tevens lid van het algemeen bestuur aangesteld als bestuurlijk trekker voor de totstandkoming van het beleidsplan. Daarbij zijn de gemeenteraden lokaal in beeldvormende vergaderingen en regionaal op het regiopodium betrokken bij de evaluatie en start van het beleidsproces. Vervolgens hebben de gemeenteraden gelegenheid gehad een zienswijze op het eerste ontwerp van het beleid uit te brengen. De zienswijzen van de gemeenteraden zijn verwerkt in het definitieve beleidsplan. Op welke manier dit is gebeurd, is overzichtelijk weergegeven in bijlage 2. Gedurende het proces is er tenslotte door goede samenwerking met de griffiers gezorgd voor een afgestemde vergaderplanning en de bewaking van de informatiesymmetrie.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Dit beleidsplan is het vervolg op het regionale beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020. De bescherming en opvang van de meest kwetsbare inwoners is onderdeel van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

In de drie BEL-gemeenten wordt hetzelfde voorstel voorgelegd.

Kanttekeningen

1.1 Het risico bestaat dat er bij de vaststelling door de zeven gemeenteraden, zeven verschillende beleidsplannen ontstaan.

Beleed wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Zo ook het beleid voor bescherming en opvang dat onderdeel is van het brede gemeentelijke Wmo beleid. De financiële middelen voor bescherming en opvang zijn ongedeeld. De middelen worden verstrekt aan de (centrum)gemeente met als doel deze in regionale samenwerking te bestemmen voor de bescherming en opvang van inwoners. Voor een doelmatige en doeltreffende bestemming van deze middelen is het van belang dat er sprake is van een eenduidig gezamenlijk gemeentelijk beleid. Het risico bestaat dat het definitieve beleidsplan lokaal wordt bijgesteld met moties en amendementen. Gevolg is dat er verschillende lokale beleidsplannen op bescherming en opvang zijn, waarbij het Regiobestuur zal moeten aangeven aan welke onderdelen zij regionaal uitvoering kan geven. Om dit risico te ondervangen zijn gemeenteraden lokaal en regionaal op meerdere momenten in het beleidsproces betrokken bij de evaluatie en het ontwerp van beleid.

Financiën

Het beleidsplan bevat een uitgebreide financiële paragraaf. De meerjarenbegroting uit het beleidsplan is in lijn gebracht met de vastgestelde Regiobegroting waar Bescherming & Opvang onderdeel van uitmaakt. De inkomsten vallen uiteen in drie rijksuitkeringen via de centrumgemeente Hilversum, bijdragen van alle regiogemeenten, en de via het Centraal Administratie Kantoor (CAK) verkregen eigen bijdragen van inwoners die centrumgemeente Hilversum één op één overmaakt naar de Regio Gooi en Vechtstreek.

De gemeentebijdragen voor Veilig Thuis (VT) en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) zijn onderdeel van de vastgestelde Regiobegroting. De uitgaven voor de diverse maatregelen in het plan zijn ondergebracht in drie inhoudelijke programma's met daarin de verschillende voorzieningen. Bij elkaar gaat het om ruim €21 mln. per jaar. Voor de regionale samenwerking (=apparaatskosten van de Regio Gooi en Vechtstreek) is ruim €0,8 mln. per jaar gereserveerd. Hiervoor geeft de Regio uitvoering aan de beleidscoördinatie, de inkoop, het contractbeheer en de kassiersfunctie.

Bij de financiële paragraaf moeten een aantal kanttekeningen geplaatst worden.

Uitname Wlz

Allereerst de uitname Wet langdurige zorg (Wlz). De Wet langdurige zorg wordt vanaf 2022 aangepast. Inwoners met een chronische psychische beperking kunnen dan gebruik maken van langdurige zorg. Als gevolg van deze aanpassing gaan inwoners die nu gebruik maken van beschermd wonen over naar de Wlz. Het Rijk voert deze operatie uit op basis van het principe 'geld volgt cliënt'. Voor gemeenten verdwijnen daardoor zowel de inkomsten als de kosten. Op basis van de decembercirculaire 2020 is in voorliggend beleidsplan rekening gehouden met een verlaging van de inkomsten en uitgaven met

circa €4 miljoen. In de septembercirculaire 2021 is een aanvullende verlaging opgenomen. Deze aanvullende verlaging is niet meegenomen in voorliggend beleidsplan. Het risico voor gemeenten is beperkt / niet aanwezig, omdat naast de inkomsten ook de uitgaven verdwijnen.

Uittreding Weesp

Ten tweede is in de financiële paragraaf het effect van uittreding van de gemeente Weesp nog niet meegenomen. Enerzijds zullen rijksuitkeringen via de centrumgemeente Hilversum dalen en de bijdrage van Weesp wegvallen. Anderzijds zullen de kosten voor bescherming en opvang ook dalen, doordat cliënten uit Weesp overgaan naar Amsterdam. Het principe is ook hier 'geld volgt cliënt'. Het effect van de uittreding Weesp wordt verwerkt in de decembercirculaire 2022. Zodra de effecten van de uitname Wlz en de uittreding Weesp definitief bekend zijn, zal het Regiobestuur de meerjarenbegroting bescherming en opvang hierop bijstellen.

Indexatie

De inkomsten en uitgaven in de financiële paragraaf zijn niet geïndexeerd, omdat deze indexatie landelijk verwerkt worden in de circulaire van het gemeentefonds. In de praktijk zullen de inkomsten en uitgaven wel geïndexeerd worden. Het beleidsplan noemt als risico dat de regionale begroting onder druk staat, omdat de uitgaven sowieso duurder worden en dat de inflatiecorrectie van de inkomsten deels blijft "hangen" bij gemeenten. Dat komt omdat de correctie voor inflatie niet bij de centrumgemeente uitkeringen voor de Vrouwen- en Maatschappelijke Opvang in de rijksuitkering zelf verwerkt worden, maar deel uit maakt van het accres van de algemene uitkering die naar de individuele gemeenten gaat. De omgang hiermee maakt onderdeel uit van de uitvoering van het beleidsplan.

Doordecentralisatie

Het Rijk was en is mogelijk voornemens de rijksuitkeringen Beschermd Wonen (per 2023) en maatschappelijke opvang (op zijn vroegst per 2026) door te decentraliseren naar alle regiogemeenten. De regiogemeenten zullen dan – gelet op de landelijke verplichting tot regionale samenwerking – de betreffende middelen één op één door moeten overmaken naar de Regio Gooi en Vechtstreek. De rijksuitkering Vrouwenopvang wordt voornamelijk niet door-gedecentraliseerd. Het beleidsplan gaat er vanuit dat het doordecentraliseren van de rijksuitkeringen geen gevolgen heeft voor de financiële paragraaf.

Spelregels financiële voor- en nadelen

De spelregels rond de bestemmingsreserve bescherming en opvang bij de Regio Gooi en Vechtstreek blijven onveranderd. Overschotten in enig jaar voegt de Regio toe aan de reserve. Komt de reserve boven het maximum van €2 mln., dan wordt het overschot op basis van inwoneraantal over de gemeenten verdeeld. Tekorten in enig jaar brengt de

Regio ten laste van de reserve tot deze op €0,- staat. Een eventueel rest-nadeel wordt op basis van inwoneraantal over de gemeenten verdeeld.

Begrotingswijziging nodig?

Nee

Uitvoering

Van gezamenlijk beleid, naar gezamenlijke uitvoering

Vanaf 1 januari 2022 gaat de Regio aan de slag met de uitvoering van het door de gemeenteraden vastgestelde beleid. De Regio doet dat in nauwe samenwerking met de gemeenten, maatschappelijke partners en vertegenwoordigers van inwoners en cliënten.

Verantwoording en rapportage onderdeel van de P&C cyclus

De uitvoering van de centrumgemeentetaken is inmiddels vast onderdeel van de planning en control cyclus van de Regio. Dat is dan ook de plek waar de Regio rapporteert over de voortgang en mogelijk bijstelling van het uitvoeringsbeleid.

Gedeelde verantwoordelijkheid

De gemeenten hebben met de vaststelling van dit beleidsplan op hoofdlijnen afspraken gemaakt over de bescherming en opvang van haar inwoners. Deze afspraken op hoofdlijnen vragen naast regionale inspanning ook lokale inspanning van de verschillende gemeenten. Lokale inspanningen die nodig zijn om voor inwoners een beschermd thuis en omgeving te kunnen creëren. Het is daarbij van belang dat alle gemeenten zich in de uitvoering inspannen om met elkaar aanvullende uitvoeringsafspraken te maken over het aantal te realiseren betaalbare huurwoningen voor kwetsbare inwoners, de wijze van handhaving bij het niet realiseren van die afspraken en de inzet van ambulante begeleiding en lokale algemene voorzieningen. Daarvoor hebben de gemeenten een gedeelde en gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.

Communicatie

nvt

Bijlagen

Bijlage 1 Beleidsplan bescherming en opvang Gooi en Vechtstreek Bijlage 2
Zienswijzematrix gemeenteraden Bijlage 3 Zienswijzematrix adviesraden sociaal domein
ronde 1 Bijlage 4 Zienswijzematrix adviesraden sociaal domein ronde 2

Steller

(istok).

Registratiedatum

14 oktober 2021

